

REDACȚIA ȘI ADMINISTRATIA

Bd. Regele Ferdinand No. 5.

A R A D.

Redacția pentru Banat: TIMIȘOARA,
Hotel „Ferdinand” camerele Nr. 21 și 22.

DIRECTOR:

CONST. I. ȘTEFĂNESCU

Ecoul

Apare zilnic la orele 3 după amiază

Note zilnice

S'a făcut...
I-a reușit lui Mitră Răspopitu dela Timișoara exact ce-a urmărit:

Al d-sale socru, — după nevasta a d'ntâi, — părintele senator Pirtea și mare, foarte mare și iscusit cooperativ, va fi, în sfârșit, președintele cooperativei agricole „Timișul”; iar, președintele de până ieri, — de religie național-tărănist, — încadrat de alți „oameni de încredere”, strâns în chingă, va avea un rol foarte șters...

Asta a vrut-o și Mitră Răspopitu.

Pentru aceste legitime aspirațiuni, — c'altfel ce rost ar mai avea să se spună „că este la putere”, — au curs anchete peste anchete și l-a costat tot pe... turcul de stat, bănetul care l-reprezintă diurnele și deplasările anchetatorilor, kilogramele de hârtie și cerneală epuizate, convorbirile telefonice urgente și etc., etc.

Să ne trăiești Mitrule, cu întreaga-tă familie... că tare fain le mai învârtești.

Ce însemnează „persecuție a minoritarilor” în această țară și cât de „nemiloasă” este... o poate exemplifica, bănuim, și următoarele aprecieri apărute în primul articol al ziarului „Brasso Lapok” No. 221, din 28 Septembrie, despre personalitatea sopranelor Bazili, directorul uzinei electrice din Oradea.

Intitulând articolul cu numele neobrăzătorului „funcționar superior român”, masturbării agenți provocatori, aiurează astfel:

„Examinându-i numele, constatăm că nu este de origine curat maghiară. Privindu-i purtarea, nu este un ungur cu cine știe ce sentimente sălbătice — ce se întălesc adeseori la unghurii de origine streină — căci nu acela i-a fost primul gând când i-au alungat pe vechii și rutinații săi colaboratori, dela uzina electrică din Oradea, repartizându-i-se alții noi și neformați, spunând: „Las' să strice, românii băgați cu forța aici, toate mașinile astea scumpe, cel puțin se va vedea cât sunt de inutilizabili”.

Basilii Mihai nu s'a gândit la asta. Nu s'a gândit nici la funcționarii unguri alungați ilegal și nedemn, în numele cărora ar fi obținut o victorie strălucită, dacă novecii ce i s'au trimis pe cap ar fi stricat într'adevăr mașinile.

El s'a gândit numai la mașinile „scumpe”. A dogorit flacăra fierbinte a dragostei dintre expert, dintre specialist și unelte lui de lucru. Bine a făcut că s'a gândit așa. A dat dovadă de om cinstit, fără prejudecăți, treaz și cu minte sănătoasă. Ar merita o decorație.

Și totuși va cădea pe fruntea minoritar! De ce? Explicația e simplă. Din întâmplare când și-a apărut mașinile a apărut angajații unguri. Și a fost singur, tragic de simplu, cu umanitatea sa lipsită de prejudecată, trează, cinstită și sănătoasă, între toți aceia cari din cauza urii față de minoritari nu mai pot fi cu capul treaz și sănătos.

Basilii Mihai numai aparent căzutul luptei minoritarilor. În realitate este „mortul eroic” al omenirii treze și al gândirii.

Soartă tristă, tablă de rușine pe fruntea celor ce-au cauzat-o”

Sunteți încântați domnilor politicieni, cari l-ați tolerat până în prezent și pe „mortul eroic” care trebuie decorat... și pe veninoasele vipere dela Brașov?

Adică, ce să vă mai deranjăm degeaba cu asemenea lucruri... că tot nu vă interesează!...

Se apropie ziua de 26 Octombrie, când primarii din întreaga Românie se vor aduna în congres, la Arad, cel mai oropsit municipiu.

Frumoase lucruri, splendide exemple de edilitate vor avea oaspeții de remarcat în orașul depe malul drept al Mureșului...

Mai cu seamă când vor ajunge în dreptul noilor „construcții” depe bulevardul Regina Maria, (de vor ajunge numai... și nu-și vor scrânti cumva picioarele, bieții oameni, prin gropile nenumărate cari cască la tot pasul și pe trotuare), vor cădea cu toții în extaz de minunăție inovație urbanistică.

...Și ce-ăr fi și mai tragic, după ce vor mai vedea și alte... specialități ale gospodăriei arădane, să se molipsească de ele și în chip endemic să le transmită orașelor lor.

E doar consacrat, de multe decenii, în lumea oficialilor noștri, simțul de imitație și mai cu seamă în ce-i rău și inutil...
Const. I. Ștefănescu

Evaziuni și iar evaziuni!

Un cititor, ne scrie, foarte revoltat, că din informățiunile, certe, pe cari le posedă, firmă „Muschon” dela Buziaș, ar fi fost scăzută dela un impozit de lei 700.000, — cât plătea în 1931, — la numai un impozit de 30.000 lei.

Scăderea s'ar fi făcut pe vremea d-lui administrator financiar Zlatescu, dar o menține și d. administrator Margan.

Să fie adevărat d. inspector Mureșanu?

Protestul bacalaureanților

Ziarele ungurești, în frunte cu Arad Kozlony, se plâng în contra rezultatului examenelor de bacalaureat din sesiunea Septembrie.

Într'adevăr comisiile de examinare au fost de astădată, cât se poate de severe. În țara întreagă, rezultatele sunt — ca să întrebăm termenul general — dezastruoase.

„În întreaga țară...”
Nu știm dar pentru ce își sburlesc părul cei dela Kozlony.

Ni se pare că ei au început să scrie despre rezultatele dela Oradea fără să cunoască pe celalalte. Și fiindcă la Oradea, printre cei căzuți erau și unguri destui, presa lor a găsit cu cale să se scandalizeze, iar acum îi e rușine să mai dea înapoi și persistă în gafă.

Iar dacă rezultatele sunt așa cum sunt, nu credem să fie de vină nici o comisie. Ar însemna să credem că toți profesorii au conspirat în contra candidaților.

După a noastră părere, însă, lucrurile stau altfel. Ori ministerul a ordonat ca examinările să fie severe pentru a termina odată cu pomana d-lui Iorga, ori seria aceasta a bacalaureanților a fost într'adevăr foarte slabă.

În cazul întâi: ministerul a făcut foarte bine căci, după cum am scris nu de mult, pleiada tinerilor titrați, fără posturi, crește mereu în dauna țării.

Tinerii cari sunt lăsați să treacă peste acest examen, fără să fie pregătiți pentru viață, vor deveni niște revoltăți, vor fi ogor pentru sămânța comunistă, răvo-

lunționari răsvărați în contra ordinii publice cari vor injura, odată și odată, pe cei ce n'au știut să-i îndrume, la timp, spre locul ce li s'ar fi cuvenit.

În al doilea caz: la fel comisia nu și-a făcut decât datoria, ceea ce nu i un motiv de nemulțumire.

Zadarnic e tot protestul finierilor căzuți, pe cari-i compătimim, dar gestul cărora nu-l aprobăm. Că sunt cazuri de 'ndreptate, admitem. Nu însă din vina profesorilor, ci a întâmplării. Căci în 10 minute nu poate fi tatonată just știința unui om așa încât se poate înșela oricare om de bună intenție.

Nu admitem însă că unghurii să spună că și aci li s'a făcut nedreptate. Căci dacă gazetele lor relatează amănunțit și tendențios despre toate mișcările de revoltă și protest ale celor căzuți, e dintr'o răsbunare pentru ai lor, dintr'o răsbunare ilegală, grațuită, „din flori” cum am zice.

Așa vânează ei după ocazii, pentru a semăna răsmăriță.

Bine-bine! Mai faceți-vă de cap. Nu vă e destul de bine în țara aceasta? N'aveți tot ce vă trebuie? Nu vedeți prin ce clipe grele trece sârmana voastră țară care s'a zăpăcit așa încât nu știe ce să mai facă. Nu vedeți că Italia se uită disprețuitor la Ungaria, cu toate vagoanele de portocale și de macaroon pe ceri le-ați consumat în onoarea lor și în scopul consolidării unei prietenii cu ea? Nu vedeți că Eckhardt a stărnit sentimente de milă cu utopicele lui elucubrații pe cari le plasează cu sau fără ocazie „pisând” până la plictiseală?

Ce vă mai trebuie? Ungarie? Este. Și încă ce Ungarie? Duceți-vă s'o vedeți! Veți găsi în fiecare oraș, grupuri de statui cu mâinile întinse în cari însteagul vostru tricolor cu inscripția „Nem, nem soha!”

Ce folosesc toate acestea? Să vă otrăviți sufletele? La ce bun? Când masele cărora grofii voștri le promit „pământurile răpite”, vor vedea că nu li s'au dat decât fraze goale, bazate pe nedreptate și pe dorința lor de îmbuibare, — și vă precizem că asta se va întâmpla în curând — va fi jale 'n țara pe care conducătorii interesați n'o lasă să se astâmpere și să-și vadă de sărăcia ei. Se vor răscula bieții oameni duși cu cobza atâta timp și vor lua mâncare și pământ de acolo de unde le compete, dela grofii cari au destul, dar nu dau nimănui din el.

Nu vă mai frământați, unguri ai Ardealului! Gândiți-vă, cântăriți bine toate eventualitățile și nu vă incurcați în propriile voastre piciorale! Desmeteciți-vă din cocainomania patriotică și națională cu care v'a obișnuit Budapesta!

Vedeți și voi acum că dați în gropi cu campania antibacalaureatistă. Ați făcut gafa! Să vă servească de exemp'u! Iar profesorul Ghibu nu s'ar fi dat la voi, n'ar fi pornit campania lui de epurare, dacă n'ar fi cerută de purtarea voastră.

Să vedeți voi ce bine o să vă simțiți când ura din suflet vă va dispăre și când veți fi în stare să apreciați favorurile ce vi se fac în țara pe care acum o injurați. Nedreptățile vi le faceți voi. Voi vă sugestiați.

That is the question!
Dinu Călin

Arad-Oradea și retour

— O călătorie care ar putea dura mai puțin. — Comparații între Arad și Oradea. — Ce are Aradul și ce lipsește Orăzii și... invers. — La Oradea toată lumea regretă desființarea Facultății de drept —

Chestiuni particulare m'au silit să plec la Oradea. Și cu toate că după unii aș fi... un boem incorigibil, eu mă știu un burghez, mai cu seamă când e vorba de călătorit, dornic de comoditate, de liniște și aceasta m'a făcut să-mi caut un tren a cărui plecare din Arad să fie cât mai în nota acestui principiu: cel de ora 7. dimineata. Iată-mă deci în hall-ul gării cu tichetul în buzunar. Mai am câteva minute până la plecarea trenului. Tocmai timpul necesar să iau un ceai — am spus mai sus că am aptitudini de burghez — și ziarele. Și cu'n minut înainte de plecare sunt instalat pe o banchetă de lemn din mijlocul unui vagon de cl. III,

— în mijloc, să nu scuture prea tare. Deschid jurnalul și încep să citeșc. Intorc pagina, dar trenul tot n'a plecat încă. Mai intorc o pagină. Sunt cinci minute de când trebuia să fim plecați deja din gară. Încă o pagină. 10 minute întârziere. Altă pagină și alta. Întărzim deja 20 de minute.

— Pofțiți în vagoane!

Am plecat. Trenul lung — până la Sântana este legat și cel de Brad, sau dacă vreți Bradul de Oradea — se pune în mișcare. Și haida, haida, încetișor că o roabă, iese din gară. Ajuns în câmp liber, fără aplecare acelor, semafoarelor și a altor piedeci semnalizatoare, își mărește viteza. Câmpul chel, punctat

ici, colo de ogoarele de toamnă sau de „tuleii” netăiați încă, se desfășoară cinematografic pe ambele părți ale trenului. Sările, oaze feroviare, aproape pustii, întunate de fumul gros al locomotivelor, — parcă-și plâng singurătatea la plecarea trenului.

Sântana!
Trenurile divortează. Bradul o ia la dreapta, noi — Oradea — o luăm spre stângă, cu botul locomotivei îndreptat spre nord. S'a ușurat! Scăpat de necazurile soțului impus pe distanța Arad-Sântana, călătorul fără experiență speră, că de aci înainte, vom intra ntr'o via-

(Continuarea în pag. III.)
Radu Baltag

Arad-Oradea și retour

(Urmare din pag. I-a).

teză mai mare. Speranță, deșartă, căci linia este nouă și calificată secundară, nu suportă o viteză mare. Deci mergem tot mai încet.

În fund, spre dreapta, dealul cu cetatea dela Șiria dispăre încet și rămânem în mijlocul câmpiei. Șes la dreapta, șes la stânga, înainte și înapoi, tot șes. Uniformitate monotonă, care n' are nici un pic de interes. Trei ceasuri, trei zile, trei săptămâni!...

Oradea!

Am ajuns! Amorțiti — cu n' hechsenschuss de mprumut în șale — călătorii se dau jos din vagoane. Câteva mișcări stângace și am trecut și de tunelul de eșire — pompos intitulat coridor — al gării.

Strada din fața gării, largă și primitoare, este o înșelătorie. Cum înaintezi spre centru strada se îngustează, casele se înalță pînă ar vrea să-și unească vârfurile. Huruitul neînțeles al tramvaielor — na! asta lipsește Aradului! mi e rușine! — întăresc impresia aceasta. Mie personal, nu-mi place să mă plimb pe strada principală a Orăzii — pe corsou — pentru că... mi e frică să nu se dărâme casele peste mine. E o frică absurdă.

Am analizat această frică prin metoda psihanalitică a lui Freud — ertăți-mi lipsa de modestie! — și-am ajuns la concluziile următoare: de mic copil am circulat numai pe străzi largi. În satele pe unde-am crescut, ulițele erau largi. Într-o casă și ulița era „călicuță“, un rând de pomi, șanțul și numai de aci înainte se ridica drumul, ca o moviță șerpuitoare pe vârful căreia treceau — și trec și azi carele trase de boi mari cu ochi blânzi și n' pas încet, — venit la oraș — la Arad — la școală, am dat peste aceleași străzi largi străjuite de pomi, străzi prin cari vântul — purtând în praful cel răscolesc indolența edililor noștri — se poate da trimba. Alte orașe, alte sate, dar... — on revient toujours chez première amour — am revenit mereu la Arad, care mi-a intrat în sânge! Larg, aerisit, cu plămâni și artere vaste! Oradea mă strânge n' chinurile groase ale caselor din ale căror ferestre poți strânge mama vecinului de peste drum... Evident. Oradea are tramvai: semnul unei civilizații mai înaintate. Ei ceva — numai puțin — mai curată, alt semn. Aradul a rămas, sau mai precis s'a întors la epoca omnibuselor, căci dacă memoria nu ne înșală, în Arad s'au introdus pentru prima dată, în fosta Ungarie, omnibusele, — astăzi le zicem mai pompos autobuse!

Pușini, dar de acțiune

Stăteam cu cineva de vorbă, discutând diferite chestiuni.

—Ceiace-mi place la arădani — spunea interlocutorul meu — este naționalismul lor. Al noștri? Mai bine să nu vorbim de ei!

Nici n'am vorbit. Dar am constatat că cei dela Oradea, deși ei înșiși spun că nu sunt naționaliști, sunt totuși și într'un grad mai mare decât arădani. Noi, trâmblăm, dar nu lucrăm. La Oradea, naționalismul nu se trâmblă, ci se lucrează. Dovada o formează statuile și

monumentele ridicate bărbatilor însemnați ai neamului, compania de teatru, etc. În să pentru realizarea aceasta, în afară de naționalism mai trebuie ceva: solidaritatea. Și la Oradea se găsește din belșug, nu ca la noi, unde toți trag în toate părțile, punând pe primul plan al activității lor, interesele personale. Dacă la noi în Arad, ar stăpâni numai o parte din solidaritatea dela Oradea, s'ar putea face lucruri minunate, căci suntem mai mulți decât ei. Mai mulți și tembeli, — ei sunt puțin dar solidari și oameni de acțiune.

Toată lumea regretă...

Am intrat într'o frizerie. Patronul, ungar, era într'o convorbire cu niște studenți. Se interesa de facultatea de drept dacă într'adevăr se mută dela Oradea. La răspunsul afirmativ al studenților, frizerul clătina trist din cap și zise:

— Păcat! Pe lângă scăderea posibilităților de câștig aspectul vesel și tineresc al Orăzii va dispăre. Putea fi lăsată aici. Studenții nu făceau nimănui nici un rău. Ei iubea toată lumea. De ce să meargă la Cluj? Sunt acolo destul!...

Și păreri de aceste am mai auzit prin restaurante, bodegi, diverse prăvălii și n' toate părțile pe unde se învârtteau studenții. Minoritarul chiar, idiferent de naționalitatea lor, — vorbesc de cei mici, de massă — regretă mutarea Facultății la Cluj. Nu vorbesc de român. Toți sunt plouați și au numai cuvinte grele la adresa celor ce prin lucrături de culise au reușit să distrugă o instituție culturală în anul în care împlinește 154 ani de existență...

Cei mai indignați sunt studenții. Dar nu numai indignați ci și derutați. Pentru că într'un fel era organizată Facultatea din Oradea și alta este organizarea Facultății din Cluj. Până acum nu li s'a dat nici un îndreptar asupra soartei lor. Nimeni nu știe nimic.

Spre Arad

În mizul zilei am luat drumul spre Arad. Cald. Un soare de toamnă ține să demonstreze că nu și-a pierdut mult din puterea din vară și ne

trimite n' raze calde apăsătoare. Vagonul tixit, emană un miros stricat, acru care în curând este transformat într'un miros specific de bucătărie. Căci toată lumea și-a despachetat merindea. Până pe la Salonta, în vagon nu se aude alt șgomot decât cel al maxilarelor transformate în moară alimentară. De aci înainte încep țigările și fumul de tutun prost inundă vagonul.

Trenul își încetinește mersul în plin câmp. Ce e? Toată lumea la geamuri.

Se schimbă terasamentul. Se așează șine noi, mai groase, mai rezistente. Un ceferist binevoitor și mândru lămurește:

— Se face linie principală! Bnie. Dar până să trecem de porțiunea în transformare, pierdem vre-o 20 de minute din timp, care cu toată viteza mărită — acum trecem peste terasament de linie principală! — rămâne tot pierdut.

Arad! Am ajuns. În autobusul hodogit mă simt acasă. Pe străzile lardi cu gropi în asfalt trec figuri cunoscute! Deci e sigur că am ajuns. Radu Baltag

Folosiți bateriile „Galvani“

Schimbare de program la Madar

Barul Madar, a reușit să contracteze pentru câteva zile pe diseura Mezey Nelly și pe Váradí Aladár, comicul cel mai simpatizat de publicul român, german și maghiar.

Din cauza timpului răcoros, programul se va ține în restaurant. Începutul la ora 11.

Cinematograful CENTRAL

Programul de azi:

Mascarada

Paula Wessely, Adolf Wohlbrück, Olga Tschekowa Regia W. FORST

Reprezentările la orele 5, 7.15 și 9.15 seara Prețuri normale.

SELECT

(Crucea Roșie) Programul de azi:

Cartierul

Indrăgostiților

Wallace Beery, Jackie Cooper, Fay Wray

Reprezentările la orele 5, 7.15 și 9.15 seara

Vieța sportivă

Finala „Cupei României“

După cum am anunțat ieri, mâine se va desfășura în Capitală, pe terenul ONEF, unul dintre cele mai importante matchuri ale anului: finala competiției Cupei României, între echipele Universitatea și Ripensia.

Va fi un match dintre cele mai spectaculoase, așteptat cu nerăbdare de public.

Trofeul pentru care se dispută fiind de mare valoare, ambele garnituri sunt hotărâte a se întrebuița la maximum. Pronosticurile sunt pentru ambele formații.

Cine va ieși învingător din această aprigă luptă nu se știe. Ripensia, în ultimul joc de campionat, și a revenit întrucâtva, însă pe de altă parte mari sunt și șansele Universității care este în mare formă.

După consumarea matchului, d. dr. Al. Vaida-Voevod va înmâna echipei învingătoare, trofeul Cupei României. Formațiile:

Ripensia: Zombory, — Burger, Hocksary, — Deheleanu, Cotormani, Hrehus, — Bindea, Beke, Ciolac, Schwartz, Dobay.

Universitatea: Sepci, — Vidrașan, Iancovici, — Ștefănescu, Baci, Borgia, — Sârbu, Orza, Ionaș, Surlașiu, Tabac.

Aradul găzduiește două matchuri de Divizie

Mâine pe terenul Gloria CFR se desfășoară matchul divizionar Unirea-Tricolor — AMEFA.

Unirea-Tricolor acum câteva săptămâni a furat un punct Gloriei CFR, mâine va lupta cu muncitorii. Cu toate că este clasată, până acum, în locul 11, șansele sunt ale Unirii-Tricolor, având un adversar despre care „Curentul“ scrie că nu știe să joace, dar poate totuși să facă și surprize... neplăcute. Să vedem!...

Al doilea match divizionar care se dispută la Arad este CAT — CAA pe terenul CAA. Matchul va fi procedat de un concurs de atletism.

Credem că acest match va atrage mai mulți spectatori ca-

re vor să vadă jocul aspiranței la Divizia Națională CAA a trimis federației o cerere pentru a fi admisă în divizie. Despre această cerere comisia campionatului național se va ocupa la ședința de azi seara.

Timișoara. Cel mai important match al Diviziei Naționale de mâine se va disputa între CAO și Chinezul.

Cluj. Pe teren propriu, România întâlnește pe Chișana.

Venus joacă mâine în Praga cu Slavia.

Informațiuni

Prof. Victor Caba, invită pe cei interesați în chestiunea înființării unei școli secundare particulare la noua întrunire de Duminecă, 30 Sept. ora 10 dimineața, la Gimnaziul „Iosif Vulcan“.

Membrii Asociației Funcționarilor Particulari Arădani, cari doresc a urma cu preț redus (de abonament) cursurile organizate de A. F. P. A. în localul și cu profesorii școlii Bertitz pentru limba română, germană, engleză, franceză — precum și stenografia — sunt rugați a se prezenta de urgență spre înscriere la sediul Asociației, în str. Românilor No. 6. Cursurile vor începe la 1 Octombrie a. c. și vor putea fi frecventate în baza certificatelor ce vor fi eliberate în acest scop numai de către A. F. P. A.

Cursurile Școlii Industriale de Ucenici din Arad, încep în ziua de 1 Octombrie a. c.

Patronii elevilor ucenici contractați și în stadiul de probă rămași neînscrisi la școală, sunt deferiți instanțelor industriale, pentru aplicarea amendelor prevăzute de către legea contractelor de muncă din 1929. Direcțiunea

Germania reintră în S. N.?

Germania, — comunică ziarul „L'Oeuvre“, — este foarte îngrijorată de intrarea Rusiei în Ligă și chiar s'au trimis la Geneva reprezentanți responsabili ai guvernului din Berlin, cari, pentru a studia situația după intrarea Rusiei și posibilitățile existente pentru reintrarea Germaniei la Geneva în condițiuni onorabile.

RESTAURANT „ALBINA“ STRADA HORIA No. 2. S'A DESCHIS PLĂCINTĂRIE A LA BUCUREȘTI! Bucătărie românească!

SALA HOTEL FERDINAND — TIMIȘOARA, 5 OCT. 1934. PALATUL CULTURAL — A R A D, 6 OCT. 1934. CERCUL CATOLIC — ORADEA, 7 OCT. 1934. UN SINGUR CONCERT DAT DE TARAS M Y K Y S C H A Cel mai mare pianist al Rusiei de azi Laureat al concursurilor internaționale de pian din: VARȘOVIA (1933). VIENA (1934). BUDAPESTA (1934). MOSCOVA (1932). BILETE DE VÂNZARE LA: Timișoara: Casa Teatrului. Arad: Librăria Sandor. Oradea: Casa Cercului Catolic.

Dacă iubiți adevărul; dacă aprobați campaniile noastre de salubritate națională, aveți singura posibilitate de a susține eforturile noastre: PLĂTINDU-VĂ ABONAMENTELE ȘI ABONÂND PE AMICII VOȘTRII.

Inițiative laudabile

Să proslăvim pe eroii și martirii neamului

Sub acest titlu, desăvârșitul român care este distinsul președinte al uniunii avocaților din România, d. Const. Naumescu, semnează următorul frumos apel:

Din zi în zi, dușmanii neamului nostru caută prin toate mijloacele să ne ponegrească în fața lumii civilizate și să ne trateze ca niște apăsători și persecutori ai minorităților, cari trăiesc în granițele etnice naturale ale statului român.

Am văzut cu câtă vehemență s'a ridicat zilele trecute la Geneva, reprezentantul statului maghiar, care a afirmat adevărul inexactități asupra pretențiilor suferințe ale conaționailor săi în România.

Răspunsul documentat și eloquent al distinsului nostru plenipotențiar la Geneva, d. C. Antoniaide — buul meu prieten și fost tovarăș de suferință în captivitatea nemțească — este de natură a face să amuțească vocea celor cari, cu rea credință, caută să ne ponegrească în fața Europei civilizate.

Foștii stăpânitori ai Ardealului pare că au uitat regimul de persecuțiune și impilare sub care trăiau românii, sârbii și slovacii în fosta monarhie austro-ungară.

Cu ocazia congresului general al avocaților, ce s'a ținut anul acesta la Oradea, ne-am amintit cât era de jalnică situațiunea românilor înainte de război, văzând cât de proșteră și infloritoare este situațiunea minorităților sub dominația statului român.

Congresele noastre sunt nu numai prilejuri pentru discutarea nevoilor și doleanțelor Corpului, dar și pentru expunerea faptelor mari ale măiestriilor noștri și proslăvirea eroilor și martirilor români, cari și-au dat viața pentru cauza națională. Astfel, acum doi ani, la Cluj, am comemorat pe martirii din procesul Memorandumului și am dat semnalul mișcării antirevizioniste, care a fost preludiul realizării Ligii antirevizioniste, creată după inițiativa luată de d. Stelian Popescu, directorul ziarului "Universul".

Anul acesta, după congresul dela Oradea, avocații au avut să facă un pelerinaj la Mormântul confracților martiri dr. Ioan Ciordaș și dr. Nicolae Bolcaș din Beiuș.

Ne-am împlinit astfel o datorie de a aduce omagiul nostru de respect și recunoștință martirilor români, cari toată viața au luptat pentru cauza națională, pentru apărarea drepturilor poporului român și realizarea unității naționale.

Ei n'au avut fericirea să vadă îndeplinit ultimul act al realizării României Mari, fiindcă, în câteva zile mai înainte de izbucnirea trupelor românești în Ardeal și Beiuș, au fost ridicați, în noaptea de 3 spre 4 aprilie 1919, în Vinerea Mare a Paștilor, dela locuința lor din Beiuș, de către hoardele de ghioro-secuești și duși în lagărul Munca, unde, după ce au fost chinuți în mod barbar, au fost mutilați cu sălbăticie, aruncându-li-se ochii, zdrobindu-li-se oasele și apoi îngroșându-li-se gâtul, pe marginea unui deal, unde au fost descoperiți peste câteva zile, fiind aduși și inhumati cu toată cinstea cuvenită în cimitirul din Beiuș unde odihnesc pe vecie.

Locuitorii acelei comune curat românească, în cap cu părintele protopop Petru E. Papp, cu avocații și notabilitățile orașului, au hotărât să ridice în piața publică a Beiușului un monument, care să immortalizeze memoria acestor eroi ai neamului, căzuți victime patriotismului lor nemăsurat și a luptelor pentru cauza națională.

Din cauza lipsei de fonduri, monumentul n'a putut fi inaugurat până astăzi, deși este aproape gata, lipsindu-i doar vreo câteva piese pentru desăvârșirea lui.

Situația aceasta nu mai poate dăinui și este de datoria noastră, a avocaților, a face ce un moment mai de vreme tot ce este de trebuință, pentru ca monumentul să fie inaugurat, căci altfel, minoritarii din Ardeal vor avea obiect de ironizare a sentimentelor noastre naționale.

În acest scop, în ziua pelerinajului chiar, am promis confracților beiușeni și bihoreni, ca și celorlalți congresiști, că Uniunea avocaților ia asupra sa sarcina de a desăvârși această operă națională și își face un punct de onoare pentru ca monumentul să fie terminat cât mai neîntârziat prin contribuțiunile confracților din întreaga țară, căpătând adresaș acest apel, rugând fiecare barou, ca și pe fiecare avocat în parte, să dea obolul lor la realizarea măreței inițiative pentru proslăvirea celor doi eroi ai neamului.

Uniunea avocaților s'a înscris cea dintâi cu suma de lei 10 mii, fiind urmată de baroul Ilfov cu aceeași sumă, cum și alte sume subscrise personal de confracții prezenți, cum au fost d-nii: C. Vasilescu Duca, cu lei 5.000, Dem. I. Perianu cu lei 2.000 etc.

Prin circulara cu nr. 1448 din 15 Septembrie 1934, am scris tuturor d-ilor decani, rugându-i a convoca consiliul baroului respectiv spre a vota o sumă cu care să contribuie la terminarea acestui monument, iar pe de altă parte am făcut un apel călduros la toți confracții din întreaga țară, ca personal să dea obolul lor oricât de mic, spre desăvârșirea acestei opere cu caracter național, care ra constituie în același timp și un răspuns la îndrăznețele neadevăruri ale agitatorilor șovinisti din Budapesta.

Rugăm pe toți d-nii decani ca sumele votate de barouri și contribuțiunile personale încasate dela avocați să binevoiască a ni le înainta până la 15 Octombrie a. c., la sediul Uniunii, București, Palatul Justiției, pentru ca în cel mai scurt timp, chiar anul acesta, să putem inaugura monumentul ridicat în cinstea și amintirea acestor doi eroi și martiri ai neamului.

Const. L. Naumescu
Președ. Uniunii avocaților

Cetiți și răspândiți
„ECOUL“

**Invățători și elevi români,
Cumpărați cărțile și rechizitele școlare la**

LIBRĂRIA

„CARTEA ROMÂNEASCĂ“

Bulevardul Regele Ferdinand I. Timișoara
CARE ESTE CEA MAI BINE ASORTATĂ LIBRĂRIE ROMÂNEASCĂ DIN TIMIȘOARA
SE ACORDĂ RABATURI MARI

SPRIJINIȚI COMERȚUL ROMÂNESC, DAȚI AVÂNT CULTURII ROMÂNEȘTI!
— PREȚURI EXTREM DE AVANTAJOASE!!! —

Alte aspecte ale tovarășiei Petre Trif—dr. Alexandru Balogh

Cel doi speculanți ai „măsurilor sanitare“ și ai naivității țaranilor, trag chiulul și statului, — făcând evaziune fiscală!

Ne-am ocupat în „Ecolul“ de Miercuri și în cel de Vineri, despre tovarășia: Petre Trif—dr. Alexandru Balogh, care nu mai cunoaște nici o omenie și merge cu răutatea interesată până la închiderea cu lunile a comunelor cari nu le convin să furnizeze porci altor exportatori, până îi exasperează pe aceștia să părăsească piața și s'o lase la discreția tovarășiei speculante.

O dovadă a legăturilor existente între medicul veterinar dr. Alexandru Balogh, șeful circ. IX Sf-la Ana (Arad), și exportatorul Petre Trif, dela Șimand, tot jud. Arad, o constituie cazul cu vagonul de porci ai comerciantului Iohan Butinger, despre care am scris în „Ecolul“ — de Vineri, — când am arătat ce șicane i-a făcut d-rul Balogh numitului comerciant, refuzându-i autorizarea exportului, pentru ca a doua zi s'o dea pentru aceiași porci, după ce au fost vânduți de d. Butinger, pe preț scăzut, exportatorului Petre Trif.

Până la sosirea anchetei...

...severe, pe care am cerut-o, spre a se stabili toate acuzațiunile ce se aduc d-rului Alexandru Balogh și exportatorului Petre Trif, ancheta administrativă-sanitară și pe urmă și cu caracter penal, poate... în ce privește elibe-

rarea biletelor asupra originii porcilor negociați de d. Petre Trif, e cazul, credem să intervie și organele fiscale.

Să nu fi făcut d. Petre Trif deloc evaziune fiscală? Din moment ce d-sa se

pretează la ce am arătat că se pretează (și cine știe ce o mai eși până la urmă?), ne prindem că n'a arătat la fisc adevăratele venituri fabuloase ce le-a realizat de când taie și spânzură cu vinovatul sprijin al d-rului Balogh și ca atare, n'a plătit impozitul cuvenit, ci o sumă cu mult mai mică.

Deasemeni, am fi foarte curioși să știm ce plătește la profesional sau altă categorie d. dr. Balogh cel econom, care „din leafă“ reușește de-și agonisește moșie de sute de jugăre, — cum am mai scris.

Îl rugăm deci, pe d-nii reprezentanți ai fiscoșului să se sezeze de cele ce precizăm și'n acest număr.

Dacă d-lui Trif și consorțiilor le place să facă milioane să binevoiască a-și plăti și dările cuvenite pentru câștigurile de milioane și nu sume derizorii. Gh. Economu

Demografia Banatului

Se spune că poporul german e de o prolificitate care îngrijorează pe dușmanii săi fiindcă, având în vedere coeficientul lor demografic, numărul brațelor de luptă e într'o repentină ascensiune.

Acest lucru însemnează că Germania, chiar excluzând tendința ei răsboinică, își dă seama că numărul sufletelor cari o proslăvesc e foarte important progresului și solidarității temeliei ei. Oricare țară de altfel, își dă silința să înregistreze cât mai multe nașteri. La noi doar, în România-Mare, se bagatelizează această capitală chestiune.

În Banat demografia e deficitară. Echipa de medici și de sociologi s'au deplasat în comunele mai proeminente din acest punct de vedere, pentru a studia cauzele acestei adevărate nenorociri.

E îngrijorător. Ministerul Sănătății ar trebui să se intereseze nu numai de acest caz ci să-și extindă cercetările în toată țara și să organizeze conferințe lămuritoare pentru a stărpi un rău care ne poate deveni fatal dacă se va extinde.

Vina o poartă doamnele din societatea înaltă care se feresc de copii ca de lepră și al căror exemplu se pune în ser-

viciul unei dezastruoase propagande în pătura de jos, așa încât lupta ar trebui să se îndrepte în contra mentalității acestor doamne cari își supra-prefuesc silueta în detrimentul patriei. C.

Complot împotriva regentului Horthy

Budapesta. — Organele Siguranței au arestat, în localitatea Böszörmény, 6 național-socialiști maghiari.

Împotriva lor s'a primit un denunț că ar fi primit din Germania, însărcinarea de a suprima pe regentul Horthy.

Se spune că ei fac parte dintr'un complot cu întinse ramificații în întreaga Ungarie.

INTERCONTINENTALA

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TRANSPORTURI ȘI COMUNICAȚIE

FACE TRANSPORTURI ȘI VĂMURI PE ÎNTREG GLOBUL

Procesul comuniștilor dela Timișoara

A început ascultarea martorilor acuzării

- Ziua XI. -

In sedinta de dimineata terminandu-se cu interogarea ultimilor acuzați...

Din 11 martori, au fost prezenti 8, l-a determinat pe comisarul regal, d. maior Bundra...

Depozițiile

Martorul Schneider Iosif, după ce depune jurământul, spune - vorbind foarte încalzit - că a asistat la o constatare...

Iosif Carol, lucrător la fabrica de pălării - ca și martorul precedent - face aceleași declarații...

de Eberling. Nu s'a vorbit de comunism și nici nu vrea să audă de asemenea idei...

Bătrânul Netzpál Gh., de 68 ani, nu da nici o informație precisă.

Cel ce a provocat o oarecare veselie în sală a fost camionagiul Kocsik Ioan...

Báthory Maria recunoaște că a ars niște manifeste - crezând că sunt hârtii de ziar - pentru că n'avea cu ce să aprindă focul.

O surpriză și pentru Siguranță

Martorii cari au prilejuit - prin declarațiile făcute - o serie de atacuri din partea apărării...

Dupăce, primul, a depus jurământul, d. avocat Niulescu ridică o excepțiune, arătând că martorul a fost prins...

D. comisar regal arată că acest lucru nu are importanță, deoarece atunci încă nu...

erau începute desbaterile propriuzise.

Martorul arată, că făcând o percheziție, - împreună cu comisarul Poenaru, - la Kohn Bela, a găsit mii multe manifeste și broșuri cu caracter incendiar.

Incepe o serie de discuții între toți d-nii apărători, d. comisar regal și martor relative la modul cum s'a făcut percheziția...

Discuțiile au continuat și în timpul ascultării martorului Poenaru atingând un punct culminant atunci când acesta, declarând că manifestele găsite aveau o seceră și un ciocan...

Al optălea martor, ne mai putând fi găsit, a rămas neascultat.

Moskovitz va fi expulzat

- Un succes al „Ecol”-ui -

Faimosul Moskovitz, director la Banca Ardeleană din Arad, care s'a servit, cu ani înainte, de acte false...

Omul care a invărtit pe degete de atâtea ori comisiunile de control a streinilor, reușind întotdeauna să rămână în bănoasa și șovina slujbă...

Și acum va pleca. Va pleca, în urma hotărârii Consiliului de ministri, cristalizată într'un ordin de expulzare...

În luarea acestei hotărâri „Ecol” își are partea lui bine definită. Pentru că aci, în aceste coloane, s'au publicat nenumărate articole în cari...

s'au arătat toate manoperile toate mijloacele, toate inventiile, toate falsurile înse, numai și numai pentru a rămâne la infinit fotoliul mănos și director al „Băncii Ardeleană”...

Era datoria „Ecol”-ui față acest lucru. Nu ne-am nimerit nici un merit pentru aceasta. Post avansat câmpul de luptă a naționalismului, nu ne-am făcut mai datoria.

Alături de noi, la luarea acestei măsuri - expulzării lui Moskovitz - a contribuit, prin intervențiile sale petate și prefectul județului - d. dr. Ioan Groza, - pentru care act, orice cuvinte laudă ar fi de prisos. Și de nu și-a făcut decât datoria de prefect și de român, hotarul țării.

Siesta Ligii Națiunilor

Societatea Națiunilor a ajuns, cu chin cu vai, să-și încheie seria ședințelor din sesiunea aceasta. Nu însă, și să-și termine lucrările din program.

Din aceste „ambe trei” chestiuni s'a rezolvat una: cea dintâi, cea cu „calul troian” cum numește presa elvețiană...

A doua chestiune ar fi fost independența Austriei. Aici însă limbile s'au încurcat ca la turnul Babilonului. Ci-că sunt piedeci insurmontabile...

Despre Sarre, nimic. Doar abracadabranteriile lui Eckhard au mai distras pe onorații cerberi ai păcii ca divertisment asemănător paginii umoristice a unei reviste...

Tot cam ca'n parlamentul românesc s'a rezolvat și chestiunea importantă ridicată de d. Vișoianu. Excelențele lor, au luat act. Și se lasă până la a doua venire (alui Hristos?) procedarea la fapte.

Regretăm. Presa poate fi foarte utilă păcii. Cine e mai în măsură să formeze opinia publică, să șlefuiască sufletele și să dirijeze acțiunile, decât presa?

De ce dar să se amâne înțelegere între S. N. și presa pentru promovarea păcii când e bineștiut că nu pe timp de perdut, având vedere înarmările și instigările unor state belicoase?

Să le fie de bine! Acum fac siesta. Și când s'or plictisi, se vor aduna din nou iar nu vor hotărî nimic. Uite-așa, toată ziua bucurându-se de odată, pe rășboiul. Și-atunci își vor pierde capul, se vor zăpăci niște femei surprinse baie.

Nu-i nimic, aci sunt noi, ne vom jertfi pentru ei!...

D. Victor Slăvescu s'a reintors în țară

București. - Ieri la ora d. m. a sosit în Capitală Orient Expressul, venind de Paris, d. Victor Slăvescu, ministrul finanțelor.

Ma întorc în țară dela Geneva și Paris, unde am călătorit multă lume. Am fost vizitat și am dat și eu mesaje prezentanților marelui finanțelor aliate. In ceea ce privește rezultatele călătoriei, crurile merg bine.

Ministrul de finanțe a participat la înmormântarea tatălui subsecretar de stat M. vrodi, după care a avut o lungă întrevedere cu primul ministru Tatărescu, informându-l despre rezultatele vizitei în streinătate.

În consiliul de ministri are loc azi, d. Slăvescu va lua ce o amplă expunere asupra călătoriei sale în streinătate.

Săptămâna șoselelor

Direcțiunea generală a drumurilor, din ministerul comunicațiilor, a întocmit programul „săptămânii șoselelor” când urmează a fi scoși la lucru șoselelor, cea mai mare parte a populației rurale.

In acest scop, d. ministru Franșovicic a avut constatarea cu prefectii de județ, punând la punct această chestiune.

Lucrările mari de șosele cari trebuiau să înceapă în Septembrie, au fost amânate din cauza muncilor agricole cari nu luaseră sfârșit.

Săptămâna șoselelor va începe în prima parte a lunii Octombrie și este probabil că săptămâna se va transforma într'o lună și mai mult.

Total depinde de timpul favorabil.

Astfel, sătenii în urmă cu dările pentru drumuri, vor lucra până la lichidarea completă a datoriilor. De asemenea, regiunile unde s'au trimis porumb și cereale de înșământări, își vor plăti cerealele prin lucrul efectuat la șosele.

Primul ministru în audiență la Suveran

Primul ministru a fost invitat telegrafic la Reghinul Săsesc, unde are loc vânătoarea regală.

In urma telegramii, primul ministru a părăsit seara Capitala, iar ieri dimineață la orele 10 a fost primit în audiență de Rege.

In cercurile politice guvernamentale se afirmă că în urma acestei audiențe, chestiunea remanierii va fi tranșată. In cursul săptămânii viitoare ar urma să se facă numirea nouilor ministri.

Pe de altă parte, în afară de sătenii mobilizați la lucrările de șosele, va da concursul și armata.

Regimentele de pioneri vor lucra tot timpul la refacerea drumurilor și în această direcție, s'a stabilit un acord între ministerul comunicațiilor și cel al apărării naționale.

Presă va colabora la menținerea păcii

Geneva. - Adunarea Societății Națiunilor a adoptat raportul d-lui ministru Vișoianu, asupra colaborării presei la organizarea păcii.

In raportul său, d. Vișoianu examinează lucrările conferințelor de presă ținute la Copenhaga și Madrid și subliniază legăturile dintre aceste lucrări și scopurile Societății Națiunilor.

Consiliul și Adunarea Societății Națiunilor au afirmat de mai multe ori necesitatea colaborării cu organizațiile de presă în vederea informării și educării opiniei publice. Dar, această colaborare va fi bazată pe principiul libertății presei și pe voința de a se da fără întârziere presei informații autentice și abundente.

Afganistanul primit în Liga Națiunilor

Geneva. - Adunarea Societății Națiunilor s'a pronunțat azi în unanimitate, pentru admiterea Afganistanului în Societatea Națiunilor.

Dictatorul roșu e în agonie

Se anunță că starea sănătății lui Stalin, este foarte gravă.

El suferă de cord și specialistul Smirnow a primit un apartament special în Kremlin spre a fi cât mai aproape de suferind.

Președinția comisarilor poporului a dat ieri un comunicat arătând că profesorul Smirnow a făcut lui Stalin, într'o singură zi, cinci injecții.

Poporul bulgar a clamă familia regală jugoslavă

Sofia. - In cinstea familiei regale jugoslave care e actualmente în Bulgaria, aseară a avut loc în Palatul Regal un banchet.

Întreaga presă jugoslavă consacra articole lungi acestui eveniment și își exprimă speranța că vizita perechii regale jugoslave în Bulgaria va fi de natură să realizeze o mai strânsă colaborare între cele două popoare.

veniment și își exprimă speranța că vizita perechii regale jugoslave în Bulgaria va fi de natură să realizeze o mai strânsă colaborare între cele două popoare.